

Stockholm 2020-03-19

Näringsutskottet
Riksdagen

Oberoende Elhandlare är en branschförening för aktiva elhandelsföretag som är fristående från elmarknadens dominerande oligopolföretag. Verksamheten syftar till att värna om den fria elmarknaden och skapa bättre förutsättningar för konkurrens, såväl på nationell som på nordisk och europeisk nivå.

Branschföreningen Oberoende Elhandlare tog sin nuvarande organisatoriska form år 2001. Oberoende Elhandlares arbetsmetod är att, via opinionsbildning och politisk påverkan, synliggöra brister i regelverk och myndighetstillsyn samt presentera nya lösningar på elmarknadens problem. Oberoende Elhandlare ska vara en positiv motkraft i en marknad som präglas av tilltagande fåtalsdominans och konkurrenshinder.

Vi menar att det är angeläget att sätta kunderna i centrum på elmarknaden och att det medför klara nackdelar för elkunderna när införandet av den kundcentriska (elhandlarcentriska) modellen och elmarknadshubben försenas i onödan.

Dags för en kundcentrisk modell

Riksdagen måste prioritera införandet av den så kallade elhandlarcentriska modellen på elmarknaden. Den elhandlarcentriska modellen innebär att kunden hamnar i centrum snarare än elhandlaren och det bör vara högsta prioritet. Därför vill vi gärna lyfta den som en kundcentrisk modell. Den kommer att göra det lättare för kunderna då de endast kommer att ha en kontaktyta för köp av el.

Konkurrens tvingar fram tydlighet, miljöinnovation och digitalisering

Den kundcentriska modellen tillsammans med digitaliseringen av elmarknaden kommer per automatik att tvinga marknadens spelare att förenkla och tydliggöra sin kommunikation med kunderna eftersom elhandlarna utsätts för konkurrens. Kunden kommer att kunna fokusera på valet av elhandlare som arbetar för flexibla och miljömässigt attraktiva lösningar istället för att behöva hantera flera fakturor med olika priser och skatter.

En kundcentrisk modell innebär bland annat att elkunderna måste göra aktiva val av elleverantörer, vilket medför att dagens anvisningsmodell ersätts. Fler kunder får på så sätt möjlighet att bli aktiva på marknaden. Dessutom kommer den kundcentriska modellen påskynda digitaliseringen av elmarknaden och medföra att inträdesbarriärerna för nya aktörer minskar.

Kunderna drabbas av förseningen

Dessvärre har denna angelägna marknadsreform dragit ut på tiden flera år då det ännu inte tagits något beslut om att införa den elhandlarcentriska modellen (kundcentriska). Regeringen måste sätta kunderna i centrum på elmarknaden och inte låta dem vänta mer på denna kostnadssänkande reform. Varje år reformen skjuts upp medför onödiga merkostnader för elkonsumenterna.

Andelen anvisningsavtal minskar något för varje år, men trots nuvarande insatser på området går minskningstakten på tok för långsamt och ca 500 000 elhandelskunder har fortfarande ett anvisat avtal. Vår bedömning är att kunderna i snitt förbrukar 4 000 kWh per år och att anvisningsavtalen är upp till 25 öre dyrare än de avtal som kunder själva aktivt väljer. Det ger en merkostnad i dagsläget på 500 Mkr per år. Med nuvarande utveckling av de anvisade avtalen kommer 250-300 tusen kunder fortfarande ha ett dyrt anvisningsavtal om fem år. Det innebär i praktiken att svenska elkunder med anvisade elavtal under den här perioden fått en merkostnad på 2 miljarder kronor.

Få bort de anvisade avtalen

Med en kundcentrisk modell kommer inflödet av nya anvisade kunder att stoppas helt. Med 600 000 flyttar varje år och där i dag 60 procent hamnar på anvisningsavtal motsvarar det 360 000 elkunder per år som inte kommer att hamna på anvisningsavtal efter reformen.

Så länge inte denna förändring görs kommer många elkonsumenter att hamna på de dyra anvisningsavtalen. Problemet har uppmärksammats under många år och Oberoende Elhandlare anser det av stor vikt att Regeringen aktivt motverkar alla ytterligare förseningar och genomför denna för elkunderna angelägna reform snarast möjligt. Förenklingen som reformen innebär kommer att reducera kostnaden med 360 mkr per år för elkunder som flyttar. Den gör också att elmarknaden utifrån kundernas perspektiv kommer fungera liknande andra tjänsteleverantörer som telefoni och bredband.

Oberoende Elhandlare anser att det är angeläget att Näringsutskottet gör allt vad kan göras kan för att påskynda denna process.

Med vänliga hälsningar

Bo Lindörm
Kanslichef
Oberoende Elhandlare